Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 2.02.2011 www.osw.waw.pl

Dwutorowa polityka Rosji w sprawie Katynia

26 stycznia rosyjski Sąd Najwyższy odrzucił skargę stowarzyszenia Memoriał wobec utajnienia przez Główną Prokuraturę Wojskową postanowienia o umorzeniu śledztwa katyńskiego. Dzień później „źródło z Administracji Prezydenta FR" zapewniło, że materiały archiwalne dotyczące mordu katyńskiego są sukcesywnie odtajniane i zostaną w całości przekazane stronie polskiej. Decyzje te ilustrują postawę Rosji wobec śledztwa katyńskiego: przekazywanie wybranych materiałów dotyczących Katynia nie pociąga za sobą konsekwencji prawnych, w tym rehabilitacji rozstrzelanych oficerów.

Stowarzyszenie Memoriał od lat działa w Rosji na rzecz odtajnienia archiwów katyńskich i uznania rozstrzelanych polskich oficerów za ofiary represji politycznych. Stowarzyszenie zaskarżyło decyzję rosyjskiej Prokuratury Wojskowej z 2004 roku o utajnieniu postanowienia o zakończeniu śledztwa w sprawie mordu katyńskiego, jego skargi zostały jednak odrzucone przez kolejne instancje sądowe. Do ostatniego werdyktu Sądu Najwyższego odniósł się jednak 27 stycznia anonimowy przedstawiciel Administracji Prezydenta, deklarując, że prace nad odtajnianiem materiałów związanych ze „sprawą katyńską" trwają, a po ich zakończeniu „wszystkie materiały dotyczące tej sprawy zostaną przekazane Polsce".

Logika postępowania Rosji wskazuje wyraźnie, że manifestując dobrą wolę w sprawie przekazywania kolejnych materiałów (w większości wcześniej znanych lub niezawierających nowych informacji), będzie ona jednocześnie blokowała działania, które mogłyby skutkować roszczeniami prawnymi ze strony rodzin ofiar katyńskich (w tym m.in. uznania polskich oficerów za ofiary represji politycznych czy ujawnienia nazwisk bezpośrednich sprawców mordu katyńskiego). <JR>